«Φυλές»

Πριν από λίγες μέρες διάβασα σ' ένα παιδικό βιβλίο ότι η καμηλοπάρδαλη είναι το μόνο ζώο που δεν έχει φωνητικές χορδές και δεν βγάζει κανένα ήχο. Αντέδρασα στην πληροφορία με την αυθόρμητη στενομυαλιά της φυλής μου, της ανθρώπινης: τη λυπήθηκα την καμηλοπάρδαλη, ωσάν αυτή να είχε ανάγκη να βγάλει ήχο και να ένιωθε μειονεκτικά. Ας πάρουμε τη βουβή καμηλοπάρδαλη για σύμβολο απόλυτης διαφορετικότητας, που δεν χρειάζεται την άποψή μας για το πώς είναι.

Η Αγγλίδα συγγραφέας Νίνα Ρέιν παρατηρεί τη διάσπαση της ανθρώπινης φυλής σε φυλές-υποσύνολα που τέμνονται και αλληλοεπικαλύπτονται ποικιλοτρόπως. Το κριτήριο διάκρισης μπορεί να είναι το επίπεδο μόρφωσης, η σχέση με τα θεία, οι σεξουαλικές προτιμήσεις, η σωματική αναπηρία, η ιδεολογία, κ.α. Ό,τι, δηλαδή, συνήθως εκλαμβάνεται ως ταυτότητα από τα ίδια τα μέλη της «φυλής» ή/και από τους «αλλόφυλους».

Η συγγραφέας του έργου που ανεβαίνει στη Νέα Σκηνή του ΘΟΚ σε σκηνοθεσία Αθηνάς Κάσιου επιλέγει την κώφωση ως διαχωριστικό γνώμονα της οικογένειας μεταξύ των ορατών και αόρατων προσώπων του έργου. Το μικρότερο από τα τρία παιδιά της οικογένειας είναι κωφό, μεγαλωμένο όμως έτσι ώστε να ανήκει στον στέρεο οικογενειακό πυρήνα και να γνωρίζει τη χειλανάγνωση και όχι τη νοηματική.

Μέχρι που ο Μπλι αρχίζει να επαναστατεί και εγκαταλείπει την οικογενειακή φυλή και, ευρύτερα, τον κόσμο των ομιλούντων με ήχους και προσπαθεί να ενταχτεί στον άηχο κόσμο των κωφών, επιλέγοντας τη νοηματική και την επικοινωνία μόνο μ' εκείνους που την κατέχουν. Στο έξυπνο, πολυεπίπεδο και αυτοσαρκαστικό κείμενό της η Ρέιν εμπνέεται από τη δική της οικογένεια ακαδημαϊκών, συγγραφέων, ανθρώπων που με τον ένα η τον άλλο τρόπο πραγματεύονται το θέμα της γλωσσικής επικοινωνίας. Στο έργο της ο πατέρας μαθαίνει κινέζικα, όμως δεν μπορεί να συνεννοηθεί με κανένα από τους δικούς του ανθρώπους. Η μητέρα παλεύει με γλωσσικά κλισέ στο γράψιμό της. Η Ρουθ προσπαθεί να εκφράσει τα συναισθήματά της με τη γλώσσα της όπερας. Ο Ντάνι ακούει φωνές στο μυαλό του που τον κερδίζουν από τον πραγματικό κόσμο και χάνει την ικανότητα να μιλήσει τραυλίζοντας. Και η Σύλβια αντιστέκεται στην πλήρη ένταξή της στη φυλή των κωφών γνωρίζοντας τι χάνει.

Η Αθηνά Κάσιου βλέπει και χειρίζεται όλα τα επίπεδα του κειμένου της Ρέιν. Αντιμετωπίζει το έργο ως θεατρική πραγματεία περί επικοινωνίας, περί γλώσσας ως εργαλείου της, περί διαφορετικότητας, περί επιθυμίας του «ανήκειν», χωρίς να στεγνώνει τον συναισθηματισμό του και χωρίς να φοβάται τον συμβολισμό του. Δουλεύει την κάθε γραμμή συναισθηματικής σχέσης που ενώνει τους ήρωες του έργου, φροντίζει τη γεμάτη νόημα οπτική επαφή μεταξύ τους. Οι ηθοποιοί της, ο Σπύρος Σταυρινίδης, η Δήμητρα Δημητριάδου, ο Μάριος Κωνσταντίνου, η Νιόβη Χαραλάμπους, η Αντωνία Χαραλάμπους και ο Λάμπρος Κωνσταντέας παίζουν με λεπτότητα και αυτοσυγκέντρωση, ελέγχουν τις εντάσεις, αποκλείουν τον μελοδραματισμό. Οι ερμηνείες τους έχουν ατομική ποιότητα και ισορροπημένη ομαδικότητα.

Η Αθηνα Κάσιου έχει κάνει σοβαρή και ποιοτική δουλειά. Ως σκηνοθέτης που δίνει ιδιαίτερη σημασία στον χώρο μαζί με τη σκηνογράφο της Λύδια Μανδρίδου μεταμορφώνουν την αίθουσα της Νέας Σκηνής έτσι ώστε οι καρέκλες να είναι τοποθετημένες από τις δύο πλευρές του σκηνικού χώρου και οι θεατές να επαναλαμβάνουν σε κάποιο βαθμό τη σημαντική για το έργο τοποθέτηση των ηθοποιών γύρω από το οικογενειακό τραπέζι. Έτσι η δράση και η θέαση γίνονται ομόκεντρες.

θέατρα

ALPHA SQUARE Λεβέντειο Πικανοθήκη (Λεωνίδου 5 Λ/σία), 77777040. «Οι Κονδυλοφόροι του Μαρκήσιου ντε Σαντ», Doug Wright. Σκην. Αντρ. Αραούζος. Τετάρτη, Παρασκευή και Σάββατο 20:30. Έως 28/2.

ΑΝΕΜΩΝΑ, Αρχαγγέλου 7 Λατσιά, 70007721. «Μαμά μην Τρέχεις», Ελ. Ράντου. Σκην. Θοδ. Νικολαΐδης. Παρασκευή & Σάββατο στις 20:30 και Κυριακή στις 19:00.

ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΝΤΡΟ, Ενότητος 44, 1041 Παλουριώτισσα, 99520835 – 99384606. «Σαν Ρόδο και σαν Αίνιγμα», Άκη Δήμου. Σκην. Στέλα Φυρογένη. Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή 20:30. Τις Παρασκευές 16 & 23/2 και 2/3 διπλές παραστάσεις στις 20:30 και 23:00. Έως 4/3.

ΘΕΑΤΡΟ ΔΙΟΝΥΣΟΣ, Διαγόρου 29 Λ/σία, 99621845. «Το Φως του Γκαζιού», Πάτρικ Χάμιλτον. Σκην. Ιωσήφ Βαρδάκη. Παρασκευή, Σάββατο 20:30 και Κυριακή 18:30. Έως 11/3.

ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΝΤΡΟ, Ενότητος 44Β, Παλουριώτισσα, 99520835 – 99384606. «Τα Ψηλά Βουνά», Ζαχαρία Παπαντωνίου. Σκην. Αλέξανδρος Αχτάρ, Παναγιώτης Μπρατάκος. Σάββατο 16:00 και κάθε Κυριακή 11:00. Έως 29/4.

ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΝΤΡΟ (παιδική σκηνή), Ενότητος 44Β, Παλουριώτισσα, 99520835, 99384606. «Κλάρα+Πίπης = Χορός για Πάντα». Σάβ. 15:15, 17:00. Κυρ. 10:30, 12:00.

ΘΕΑΤΡΟ ΕΝΑ, Λεωφόρος Αθήνας 4 Λευκωσία. 22348203. «Ο θίασος του William Shakespeare παρουσιάζει...» Manuel Tamayo y Baus. Σκην. Μαρίνος Ανωγυριάτης. Παρασκευή, Σάββατο 20:30 και Κυριακή 18:30.

ΘΟΚ, Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία, 77772717. «Σοφία η Μέλισσα», Κείμενο – Σκηνοθεσία - Μουσική - Μουσική διδασκαλία: Δημήτρης Μπασλάμ . Κυριακή, 10.30 και 12.00.

ΘΟΚ, Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία, 77772717. «Η Στέλλα με τα Κόκκινα Γάντια», Ιακ. Καμπανέλη. Σκην. Κωνστ. Αρβανιτάκης. Παρασκευή, Σάββατο 20.30 & Κυριακή 18.00. Έως 24/3.

ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ ΘΟΚ, Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία, 77772717. «Φυλές», Νίνα Ρέι. Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο, 20.30. Λάρνακα: Δημοτικό Θέατρο 14/2 (τηλ. 24665795).

ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΞΗ, «Ένας Κύκλος με την Κιμωλία», Μπρεχτ. Δημοτικό Θέατρο Λατσιών, Λεωφ. Γ. Κρανιδιώτη, 22878688, 70000146. Κυριακή, 11:00. Έως 4/3.

ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΑΛΑ, Κ. Μάτση 15, Λάρνακα, 24652800. «Αψίνθιον=-Δηλητήριο», Μαΐη Σεβαστοπούλου. Σκην. Μόνικα Μελέκη. Σάββατο 20:30 και Κυριακή 18:30.

ΣΑΤΙΡΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ, Βλ. Καυκαρίδη 11-15, Αγλαντζιά. Τηλ: 22312940, 22421609. «Ηλέκτρα η Τρίτη», Κ. Ιγερινού. Σκην. Δ. Μπεμπεδέλη. Σάββατο 20:30 και Κυριακή 18:30.